

Leave No Youngster Behind

Versie 0.2 voorstel Nationaal Groeifonds (opbouw conform NGF-format)

HET PROBLEEM

Nederland verspilt op grote schaal talent. Dat is zowel maatschappelijk als economisch ongewenst. En gezien de toenemende, structurele personeelstekorten, ook nog iets dat we ons niet kunnen permitteren. Het talent dat we niet benutten - verspillen zelfs - is het talent van jongeren. Jongeren die werkloos thuis zitten. In sommige gevallen met een uitkering maar vaak ook zonder dat zij in beeld zijn van instanties zoals het onderwijs, UWV of gemeente. Te vaak gaat het mis als jongeren een transitie moeten maken, van school naar werk, van werk naar ander werk, of van inactiviteit en zorg terug naar school of werk.

Er wordt per regio wisselend gewerkt aan het voorkomen en vooral het (curatief) bestrijden van jeugdwerkloosheid. Taskforces Jeugdwerkloosheid, landelijke programma's, regionale projecten... Ze starten en stoppen weer, zonder blijvende verbetering van de aanpak en dus zonder verbetering van het resultaat. Jongeren zien hoe weinig het huidige systeem echt oplevert (zie onder Probleemstelling) en luiden de noodklok. Ze eisen structurele oplossingen. Dit hebben zij onlangs bijvoorbeeld gedaan in het adviesrapport 'Kansen en belemmeringen voor jongeren' van SER Jongeren.

Ook jongerenorganisaties als JongPIT en de jongerenorganisaties van FNV en CNV dringen aan op duurzame oplossingen. Niet alleen tijdelijke projecten en taskforces, maar het wezenlijk oplossen van problemen die veroorzaken dat jongeren niet of te weinig aan bod komen. Ook een recent proefschrift van Wendy Wesseling van Tilburg University toont dit opnieuw aan: er zijn structurele oorzaken voor werkloosheid onder jongeren, met oververtegenwoordiging van onder andere jongeren met een chronische aandoening en met een migratieachtergrond. Uit het proefschrift:

"Pogingen om kwetsbare jongeren naar de arbeidsmarkt te begeleiden, zijn weinig effectief, omdat ze geen rekening houden met hun vaak meervoudige problematiek. Onderzoek naar de interventies bij deze doelgroep schiet bovendien tekort, zodat ook het beleid niet wordt verbeterd."

Wat feiten op een rij:

- In 2018 waren er in Nederland bijna 233.000 NEET-jongeren tussen de 16 en 27 jaar. NEET staat voor 'Not in Education, Employment, or Training'. Dat is ongeveer 10 procent van alle 16- tot 27-jarigen.
- Marc Dullaert, aanjager landelijke Thuiszitterspact: 'Er zijn niet 4.000 thuiszitters, maar meer dan 15.000. En waarschijnlijk nog wel vele malen meer.'
- Ongeveer 300.000 jongvolwassenen tussen de 16-27 jaar hebben een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze jongeren ervaren knelpunten op weg naar school of werk en zitten tussen veel hulpinstanties in.
- Jongeren wachten gemiddeld ruim 10 maanden voor ze jeugdhulp krijgen. En de wettelijke wachttijden voor GGZ-hulp worden ook bij lange na niet gehaald. Jongeren komen en blijven te lang in de problemen, met alle risico's van dien voor hun leven en loopbaan.
- 1,3 miljoen jongeren tot en met 25 jaar hebben een chronische aandoening.
- Bij werkloze jongeren zijn jongeren uit het VSO, het Praktijkonderwijs en mbo Entree oververtegenwoordigd. Ongeveer 15% van de jongeren tussen 12 en 25 jaar heeft een licht verstandelijke beperking. Zo'n 439.000 kinderen en jongeren hebben een IQ-score van 50-85. En 313.300 van hen hebben een lichte verstandelijke beperking, inclusief beperkte sociale redzaamheid
- Circa 300.000 jongeren hebben problematische schulden.
- In 2020 zegt bijna 4 procent van de jongeren van 12 tot 18 jaar voor minstens zes maanden in het afgelopen jaar een depressie te hebben gehad. Ruim twee keer zo veel als in 2014.

¹ <https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/adviezen/2022/kansen-belemmeringen-jongeren.pdf>

² <https://www.tilburguniversity.edu/nl/actueel/persberichten/kwetsbare-jongeren-op-de-arbeidsmarkt-vallen-buiten-de-boot-onderzoek-en-beleid>

Zoals in 2021 toegelicht door het kabinet (Kamerbrief over herstel en perspectief voor de jeugd), heeft de coronacrisis de afgelopen jaren de reeds bestaande problemen van de jongeren verder vergroot. Een belangrijk deel van deze problemen heeft echter structurele (systeem)kenmerken: een aanbodgerichte, verkokerde aanpak, over de hoofden van in plaats van door en voor de jongeren. Niet de mens (i.c. de jongere) centraal, maar protocollen, regels, budgetten, hokjes van domeinen en etikettering. Daarnaast komen uitvoerders niet toe aan professioneel jongerengericht werken. Ze kunnen daardoor niet kennis over wat werkt toepassen en jongeren de aandacht of het maatwerk bieden waar ze op zouden mogen rekenen. Hoewel iedereen het goede wil doen en diens best doet om jongeren zo goed mogelijk te helpen, slagen we er echter met zijn allen volstrekt niet in om dat waar te maken.

Het effect is dat veel jongeren zich alleen, niet begrepen of in de steek gelaten voelen. In het rapport over thuiszitters van Number 5 'Buiten de lijntjes', staat het veelzeggende citaat van een jongere:

“Ik dacht dat ik het probleem was.”

DOELSTELLING

Een alliantie van betrokken jongeren(organisaties) en andere maatschappelijke organisaties, wetenschappers, beleidsmakers en experts heeft zich afgelopen tijd gebogen over de oorzaken van en oplossingen voor het onvoldoende koesteren van jong talent. Er is een zorgvuldige analyse gemaakt die de kern raakt, voortbouwend op die van SER Jongeren. Dit heeft geleid tot een meerjarige Transitieagenda - een routekaart naar fundamentele systeemverandering - die invulling geeft aan de VN-waarde 'Leave No Youngster Behind' en de EU-afspraken over een 'Youth Guarantee'.

Deze ambitie is niet vrijblijvend: Nederland heeft zich gecommitteerd. Onder andere via:

- VN-waarde 'Leave No One Behind' van de SDG Agenda (UNSDG | 2030 Agenda). In dit geval, toegespitst op jongeren: 'Leave No Youngster Behind'.
- In EU verband afgesproken: elke werkzoekende jongere moet binnen vier maanden of werk of een werkervaringsplek krijgen, of moet kunnen doorleren.
<https://universonline.nl/nieuws/2014/01/21/wilthagen-voorzitter-europese-denktank-jeugdwerkloosheid/>
- VN Sustainable Development Goals en in het bijzonder de bestrijding van armoede (doel 1), waardig werk (doel 8) en innovatieve partnerships (doel 17).

De Transitieagenda 'Leave No Youngster Behind' draagt bij aan innovatieve kennisontwikkeling en aan betere toepassing van bestaande kennis. Gekozen is voor een veranderkundige aanpak (transitiemanagement), waarbij tien jaar wordt geïnvesteerd in daadwerkelijke systeemverandering.

Het beoogde resultaat:

Een perspectiefvol leven voor zoveel mogelijk jongeren en voor Nederland een substantiële vergroting van het maatschappelijke verdienvermogen. Een structureel einde aan jeugdwerkloosheid en inactiviteit en de garantie dat elke jongere diens talent kan ontwikkelen en inzetten.

Dat wil zeggen:

1. Alle **NEET jongeren zijn en blijven in beeld**. Zijn optimaal aan het werk, volgen de meest passende opleiding, of krijgen de juiste begeleiding en aandacht.
2. Het **halveren van het huidige aantal NEET jongeren**.
3. Er is sprake van een **culturele omslag**: jongeren centraal en professionals in staat tot aandacht en maatwerk. Via de landelijke stimulerende jongerenomgeving zijn ook in andere regio's jongeren in beeld en actief om het heft in eigen handen te nemen.
4. **Het systeem is ook zodanig aangepast**, dat jongeren en hun begeleiders blijvend centraal staan als het gaat om de aandacht en de inrichting van (integrale) ondersteuning en financiering. De eerstelijns peers aanpak is landelijk ingericht. De kennis over de beste aanpak van (hardnekkige, generationele) jeugdwerkloosheid – preventief en curatief – is grondig verbeterd en vernieuwd. Er is ook beleidsmatige stroomlijning, landelijk en regionaal. Inclusief aanpassingen in wet- en regelgeving waar gebleken is dat deze een bottleneck vormt.

Een periode van tien jaar is op basis van wetenschappelijke inzichten ten minste nodig voor duurzame verandering: bestaande kennis moet worden toegepast in de uitvoering, en nieuwe kennis moet worden ontwikkeld. Echter een belangrijke sleutel ligt ook in het verbeteren van de randvoorwaarden van het professionele ecosysteem, dat door reorganisaties, bezuinigingen en personeelsverloop niet in staat is om voldoende en tijdig van betekenis te zijn voor jongeren. Terwijl de professionals niets liever willen dan dat. Dus:

Jongeren centraal. En daartoe ook: Free the professional.

De ambitie van de publiek-private alliantie rond het transitieprogramma is vierledig:

Visie	Jongeren verdienen een perspectiefvol leven. En moeten hun talenten kunnen ontplooiën.
Missie	Geen jongere meer werkloos, maar altijd een passend aanbod van werk, opleiding, stage/leerwerkplek of een passend zorgtraject.
Aanpak	Structurele veranderingen voor en door jongeren en voor en door de regio's
Nodig	Betere randvoorwaarden voor de uitvoering door professionals, om zodoende niet het systeem met bijbehorende schotten en protocollen centraal te stellen, maar de jongeren zelf.

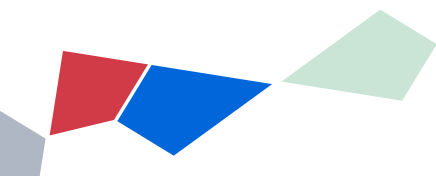

AANPAK EN BEOOGDE OPBRENGST EN IMPACT

Uitgangspunten

Bij de aanpak worden een aantal leidende uitgangspunten gehanteerd:

- **Jongeren aan het roer.** Jongeren centraal stellen, luisteren, samen verantwoordelijkheid nemen, dat is het wezenskenmerk van het transitieprogramma. Jongeren drukken hun stempel op de concrete initiatieven en acties in de regio's, maar ook bij de invulling van de landelijke alliantie en ontwikkelomgeving. De jongeren die verder afstaan van het systeem en lastiger te vinden zijn worden ook in positie gezet.
- **Kennisontwikkeling en kennistoepassing** is de basis voor structurele verbetering en sluit ook aan bij het terrein Kennisontwikkeling van het NGF. Maar de urgentie en ambitie van de alliantiepartners is groot: **vanaf dag 1 moeten jongeren profiteren van de gekozen aanpak.** Belangrijk uitgangspunt in het transitieprogramma is dat er op zo'n manier kennis wordt ontwikkeld dat jongeren niet pas na tien jaar, maar al tijdens dit programma worden geholpen. Zodat ze zo snel mogelijk hun talenten kunnen inzetten.
- Een **brede publiek-private alliantie**, gecommitteerd om hier in de komende jaren vol voor te gaan. Van tijdelijke en gefragmenteerde oplossingen en projecten naar een samenhangende doorbraak, dat motiveert de betrokken organisaties.
- Een **nauwe - én interdepartementale - samenwerking met het ministerie van SZW.** Met name gaat het daarbij om VWS en OCW. Deze samenwerking met SZW en de overige betrokken departementen is cruciaal, gelet op de brede, systemische benadering en aanpak die partners voor ogen hebben. Naar het Rijk toe heeft het programma een (actief) signalerende rol. Er ontstaat een publiek-privaat lerende en oplossende samenwerking waar ook de betrokken ministeries onderdeel van uitmaken.
- **Meer impact en snelheid door 'best/good' of 'promising practice**, die anders kijken en anders werken - vanuit de jongere als basis hebben. Om deze practices te selecteren, ontwikkelen we een wetenschappelijk onderbouwde Meetlat. De bestaande initiatieven - die vaak te kleinschalig of te beperkt de bottleneck oplossen - worden vanuit visie op kwaliteit en effectiviteit onder de loep genomen. Daarna worden ze onder handen genomen om te kunnen dienen als landelijke' ontwikkelomgeving voor het transitieprogramma.

Er zijn al een aantal organisaties die in aanmerking komen om onderdeel uit te gaan maken van deze ontwikkelomgeving. Zoals de Buzinezzclub Foundation, die al een ILO worldwide best practice is. Of Stichting Studeren en Werken Op Maat, dat jongeren met een arbeidsbeperking begeleidt naar en tijdens werk.

- **Meer impact en snelheid door verbindingen met lopende initiatieven.** Op onderdelen of specifieke thema's loopt er al een aantal tijdelijke projecten, die ook relevantie hebben voor Leave No Youngster Behind. Daarbij gaat het uiteraard om lokale initiatieven die relevant zijn, maar ook om een aantal landelijke projecten die op meerdere regio's betrekking hebben. We hebben met deze projecten afgestemd en zien belangrijke kansen als het gaat om synergie. Een aantal initiatieven waar wij kansen bij zien:
 - Alliantie Deltaplan Jeugd van de Maatschappelijke Alliantie. Dit project werkt in verschillende wijken aan kansvergroting door stages en Maatschappelijke Dienst Tijd voor jongeren.
 - Aanpak en Toolkit 16-27 van onder andere VNG, NJI en Movisie.
 - Programma Leefbaarheid en Veiligheid van het ministerie van BZK. Dit programma betreft 20 focuswijken waarbij sommigen zich specifiek richten op jongeren, zoals Leeuwarden Oost.
 - MDT Sport Programma.

Tijdens de uitvoering van het programma zullen er meer (nieuwe) initiatieven zijn die aansluiten bij 'Leave no Youngster Behind'. Daar zal dan ook mee afgestemd en op maat mee samengewerkt worden.

- Als laatste uitgangspunt hanteren we de nadrukkelijke keuze voor een **wetenschappelijke kennis-, leer- en ontwikkelomgeving**. Deze omgeving wordt getrokken door een groep gerenommeerde wetenschappers onder leiding van Ton Wilthagen. Daarnaast is de ontwikkelomgeving verbonden met de Academische Werkplaats van de Tilburg University en de Nationale Wetenschapsagenda (pijler Veerkrachtige Samenleving). Tevens worden er nog andere wetenschappers betrokken.

VISIE OP DUURZAME VERANDERING

We verspillen al heel erg lang veel talent. Ondanks alle projecten en initiatieven. Hoe zorgen we dan voor de gamechanger? Als we blijven doen wat we deden... Voor structurele systeemverandering is iets wezenlijk anders nodig. Hoe gaan we dat doen? Op de volgende manieren:

- We sluiten aan bij de **grondige analyse** van het probleem door SER Jongeren en eerder wetenschappelijk onderzoek. Dat doen we omdat dit gericht is op structurele oplossingen. Met als kernbenadering dat het jongerenperspectief wordt gehanteerd, op een holistische wijze: de hele jongere, als mens, in plaats van als een cliënt, leerling of patiënt. En met specifieke aandacht voor de twee focusgroepen die extra aandacht verdienen: jongeren met een chronische aandoening en jongeren met een migratieachtergrond.
- We zorgen voor een transitieplan dat de **jongeren aan het roer** zet van het programma, op verschillende niveaus. We presenteren dit programma concreet en aansprekend en zoeken de samenwerking met jongeren die niet of minder aangesloten zijn. Zo zorgen we dat het programma aansluit bij de daadwerkelijke behoeften.
- De alliantie wordt breed ingericht, zodat de samenstelling landelijk en regionaal impact kan maken. Deze alliantie committeert zich aan de uitvoering gedurende de gehele programmaduur.
- Door **een intelligent veranderkundig arrangement**. Dat ruimte laat voor leren en ontwikkelen onderweg, maar ruimte laat om stap voor stap toe te werken naar het beoogde resultaat: een systeem dat een einde aan jeugdwerkloosheid maakt.
- Een bottom up aanpak: in de regio zijn de jongeren en daar zijn de organisaties, bestuurders en professionals die moeten zorgen voor de randvoorwaarden en uitvoering van de initiatieven. Deze initiatieven worden samengebracht, geanalyseerd en klaargemaakt om gedeeld of opgeschaald te worden. Op deze manier is de tweede fase van het plan een daadwerkelijke landelijke implementatieomgeving en niet slechts het delen van best practices.

- We ontwikkelen en hanteren een **meetlat**, een kwaliteitskader voor de selectie van praktijkvoorbeelden en interventies. Zie praktijkvoorbeelden en interventies onder 'Activiteiten'.
- De inzet van geselecteerde, ervaren **verbinders en vertalers**. Een netwerk van brengers, ophalers, stimuleerders, signaleerders, oplossers, antennes en continuïteit borgers.
- Een **wetenschappelijk research design**, met aan de voorkant een doordacht meetplan en met controlegroepen en langdurige monitoring door dataverzameling en -analyse.
- Een stevige landelijke coördinatie en organisatie, door een **landelijk programmabureau** met actieve deelname van jongeren en dat voldoende multidisciplinair en robuust is om kwaliteit en continuïteit te waarborgen.

ACTIVITEITEN

Een totaalprogramma dat met alle acties en een uitgekende ontwikkelstrategie breed en ambitieus is. Met verschillende aanpakken op verschillende thema's en dimensies.

- ▶ In de eerste plaats wordt in **5 regionale Impacthubs** gericht gewerkt aan het toekomstige ideaalmodel. Deze regionale Impacthubs zijn **radicaal-integraal**. Het gaat om gemeenten/wijken die werken volgens de state of the art best practice, met innovatieve ecosystemen waarbij de jongere radicaal centraal staat. De dienstverlening, als ook de financiering ervan, is volledig op maat en de partners committeren zich aan het mogelijk maken ervan. De gemeenten die zich daarvoor op dit moment hebben aangemeld (nader te analyseren en naast de meetlat te leggen) zijn;
 - 📍 Tilburg,
 - 📍 Leeuwarden Oost,
 - 📍 Drechtsteden
 - 📍 Rotterdam Zuid / NPRZ
 - 📍 Den Haag ZW
- ▶ Daarnaast is er een aantal **living labs** die zich op een **specifiek deelprobleem** richten. Daarbij gaat het deels om doelgroepen (met name gericht op de SER Jongeren-doelgroepen, jongeren met een chronische aandoening en jongeren met een migratie achtergrond) en thema's. Namelijk:
 - free the professional
 - bereik / contact krijgen en houden,
 - financiering,
 - werk / MDT
 - peer to peer
 - sport en Mental Toughness
 - ...
- ▶ Kenmerk van onze aanpak is daarbij dat niet alleen jongeren centraal staan, maar ook werk. Werkgevers, dus. Daarom maakt een **intensieve bedrijvenomgeving**, verder te ontwikkelen in samenwerking met VNO NCW Nederland Onderneemt Maatschappelijk, samenwerkende sectorfondsen Werkperspectief, MDT Maatschappelijke Alliantie, en nog nader te benoemen organisaties.
- ▶ Gelet op de analyse dat verkokerde financiering een groot deel van het probleem veroorzaakt, is er in de aanpak nadrukkelijk aandacht voor innovatieve **resultaatfinanciering** (integraal, oplossingen voor wicked problem / wrong pocket).
- ▶ **Opleidingen en professionalisering**. Mensen maken het verschil, daarom is een belangrijk speerpunt: '**free the professional**'. Dat betekent "regellu vakmanschap", er is vertrouwen op basis van inputindicatoren (profiel, opleiding, ervaring) in plaats van controle en administratie. Daarnaast is er aandacht voor innovatie, doordat we kennis delen via beroepsopleidingen voor coaches en klantmanagers.

PLANUITWERKING EN SAMENWERKING

Onderdelen projectplan:

- Looptijd juli 2023 – december 2035
- Activiteitenplan
- Planning, fasering en mijlpalen
- Planspecifieke risico's
- Valorisatie
- Human capital
- Monitoring en evaluatie
- Juridische uitvoerbaarheid

(zie onder Effectenanalyse. Verder ntb)

Samenwerking en governance

Dit programma draait om een langdurige transitie. Daarom is de looptijd van dit programma ook lang, omdat we hebben geleerd dat korte projecten en programma's niet tot structurele oplossingen leiden. Bovendien is dit programma nadrukkelijk niet 'stand alone', maar verbonden met andere sociale innovaties in Nederland, zoals de Regionale Werkcentra, de aanpak van PRO/VSO/Entree naar werk en de wijkenaanpak van het ministerie van BZK. Een brede alliantie van regio's en landelijke organisaties gaat hiermee aan de slag. Zij werken samen binnen een heldere governance, met een stichting waarvan het bestuur wordt gevormd uit betrokken regio's en geledingen, met een uitvoeringsorganisatie. De uitvoering van de projecten vindt plaats door en voor jongeren en door de regio's. Op dit moment gaan we uit van een kopgroep van gemeenten, die bestaat uit onder andere Rotterdam, Amsterdam, Tilburg, Leeuwarden en Dordrecht.

De governance en programma-inrichting worden nader ingevuld. In ieder geval zal er sprake zijn van:

- Een lerende organisatie en transparante sturing en verantwoording.
- Een gezamenlijke uitvoeringsstichting. Het bestuur wordt gevormd door vertegenwoordigers van jongeren, regio's en betrokken landelijke organisaties.
- Een Jongerenraad (als onderdeel van een brede jongerencommunity) en een wetenschappelijke raad.
- Hierbij zijn de drie betrokken ministeries - SZW, OCW en VWS - als toehoorders nauw betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering. Onder andere via een periodiek overleg.
- Een lean and mean programmabureau, met naast de directeur twee programmamanagers met een eigen programmaraad (PAR). De programmamanagers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten en de kennisontwikkeling, disseminatie en opschaling van de good practices naar andere regio's.

Het zwaartepunt van dit programma zit erin dat alle activiteiten door en voor jongeren en door en voor regio's worden ontwikkeld.

EFFECTENANALYSE

Metten

Het programma wordt opgezet en uitgevoerd in circa 5 van de 35 Nederlandse arbeidsmarktregio's. Dit is immers waar de jongeren leven en wonen, en waar ondersteuning wordt geboden. De volgende regio's zijn geselecteerd en hebben enthousiast hun medewerking toegezegd: xxxx. We richten ons op jongeren van x tot 27 [of 30?] jaar. In de betrokken regio's wonen momenteel x aantal jongeren uit deze leeftijdscategorie.

Bij de start van het programma wordt een nulmeting gedaan. Deze betreft:

- Het aantal jongeren dat wel en niet in beeld is bij de regionale organisaties, waaronder in de eerste plaats de gemeenten.
- Het vaststellen van het welbevinden en het gehoord en gezien voelen, van de jongeren in deze regio's
- Het percentage jongeren dat wel en niet beschikt over perspectiefvol werk, dan wel een opleiding, stage/leerwerkplek of passend zorgtraject
- Het percentage jongeren dat waar nodig binnen vier maanden wordt geholpen aan perspectiefvol werk, een opleiding, stage/leerwerkplek of passend zorgtraject
- Het in kaart brengen van het professionele ecosysteem in de regio's dat de jongeren ondersteunt en de 'state of the art' van de randvoorwaarden voor het functioneren van dat ecosysteem.

Het traject van het programma is dan grofweg als volgt:

- Jaar 1 van de tienjarige Transitieagenda wordt gebruikt om de data van de nulmeting te verzamelen.
- In jaar 2 start de ontwikkeling van nieuwe kennis, alsmede de toepassing van bestaande kennis, in het licht van de behoeften in de regio's. Dit gebeurt door middel van kennismakings- en kennisuitwisselingsessies die plaatsvinden in learning communities. Deze worden georganiseerd door de alliantiepartners in samenwerking met de regionale partners en jongeren(organisaties). Hierbij wordt ingezet op structurele verandering voor en door jongeren. In bestaande systemen vindt op enige schaal al innovatie en hervorming plaats. Zo is de Buzinezzclub Foundation (ILO World Best Practice) in verschillende regio's actief met een jongerengerichte integrale aanpak. Andere voorbeelden zijn de Jeugdwerkloosheidsvrije regio Hart van Brabant, inzet van sport en bewegen (bijv. Fun Forest) en MDT pilots (Maatschappelijke Dienst Tijd, met bedrijven). Kennisontwikkeling kan deels op deze best en next practices worden gebaseerd, vanuit het perspectief van verdere opschaling en systemische verandering.
- Vanaf jaar 2 wordt de voortgang van de in jaar 1 opgetekende stand van zaken gemonitord. De doelstelling is dat er elke drie jaar (dus de jaren 2 t/m 4, 5 t/m 7 en 8 t/m 10):
 - 10 [of meer?]% meer jongeren in beeld zijn
 - 10% meer jongeren voldoende tot goed scoren op de meting van welbevinden en zich gehoord en gezien voelen
 - 10% meer jongeren binnen vier maanden beschikken over perspectiefvol werk, dan wel een opleiding, stage/leerwerkplek of passend zorgtraject. Daarnaast wordt gemeten of de randvoorwaarden van het professionele ecosysteem in de regio's elke drie jaar een kwalitatieve verbetering kennen (volgens het oordeel van de professionals en hun jongeren-clientèle en ouders/vertegenwoordigers).
- De voortgang van de Transitieagenda wordt gedeeld en systematisch steeds verder uitgebreid met andere Nederlandse arbeidsmarktregio's, zodat zij kunnen profiteren van de opgedane inzichten en ervaringen. Doel is uiteraard het bijdragen aan structurele veranderingen en verbeteringen voor en door jongeren in alle Nederlandse regio's. Ook zullen de resultaten tussentijds worden gedeeld met nationale organisaties, zoals de betreffende beleidsdepartementen, omdat meer structurele veranderingen en betere randvoorwaarden deels nationaal zullen moeten worden geïnitieerd en gefaciliteerd. Alles wat nodig is voor de beoogde structurele systeemverandering.

BATEN

De Transitieagenda heeft zoals gesteld tot doel alle Nederlandse jongeren een perspectiefvol en leuk leven te bieden, 'leaving no youngster behind'. Dat is een waarde op zich. Maar deze doelstelling leidt ook tot meer maatschappelijk verdienvermogen en meer brede welvaart voor Nederland. Immers: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, zeker in een vergrijzende samenleving. Maar dan moet die jeugd wel toekomst worden geboden.

Het maatschappelijk verdienvermogen en brede welvaart zullen als volgt worden versterkt door de Transitieagenda:

- De arbeidsdeelname van (kwetsbare) jongeren zal worden verhoogd. Dit is cruciaal in een vergrijzende samenleving die structureel wordt geplaagd door personeelstekorten. Dit veroorzaakt op dit moment maatschappelijke ontwrichting en een beperking van productie en dienstverlening - en dus economische groei. De inbreng van Nederlandse jongeren is hiervoor erg belangrijk. Vooral het MKB is hiervan afhankelijk.
- Er ontstaat een betere verhouding tussen actieven en niet-actieven, hetgeen voor de betaalbaarheid van zorg en sociale voorzieningen van enorm belang is.
- Jongeren worden dan belastingbetaler in plaats van ontvanger.
- Als jongeren in betere opleidingen komen, stijgt ook de arbeidsproductiviteit, die al jarenlang een dalende groeitendens laat zien en zich nu zelfs enigszins negatief heeft ontwikkeld. Ook dat is belangrijk in het kader van de arbeidsmarktkrapte.

- Een goed opgeleide en goed geïntegreerde jonge beroepsbevolking is een van de belangrijkste aspecten van een goed vestigingsklimaat voor (nieuwe) bedrijven.
- Jongeren die over duurzaam werk beschikken zullen minder vaak in schulden belanden en dus ook minder vaak een beroep doen op schuldhulpverlening.
- De kosten van uitkeringen en in het sociale domein zullen afnemen, voor gemeenten en voor de algemene sociale zekerheid, doordat meer jongeren gaan/blijven werken.
- Ook de kosten voor de gezondheidszorg gaan omlaag. Mensen die werken, dus ook jongeren, voelen zich gelukkiger en gezonder en hebben meer sociale contacten dan mensen die niet werken. Ze gaan minder vaak naar de huisarts en gebruiken minder vaak medicijnen. Het ziekteverzuim zal afnemen, evenals het (kostbare) beroep op de zwaardere zorg. De kinderen van de huidige jongeren zullen ook een betere toekomst in het verschiet hebben.
- Jongeren die werken of een opleiding volgen vervallen minder vaak in (ondermijnende) criminaliteit en radicalisering.
- En tot slot: als het met jongeren goed gaat, hebben zij ook meer vertrouwen in de samenleving, de overheid en de politiek.

De eerdergenoemde doelen zijn in onderstaande tabel smart gemaakt en doorgerekend (voorbeeld) door ...:

Macro-effecten pilotgroep jongeren	2025	2030	2035
Extra economisch groei			
Verhoging arbeidsparticipatie			
Verhoging arbeidsproductiviteit			
Verlaging zorgkosten			
Verhoging maatschappelijke participatie			
Verhoging kansen van de kinderen van deze jongeren			

Macro-effecten alle kwetsbare jongeren in Nederland	2025	2030	2035
Extra economisch groei			
Verhoging arbeidsparticipatie			
Verhoging arbeidsproductiviteit			
Verlaging zorgkosten			
Verhoging maatschappelijke participatie			
Verhoging kansen van de kinderen van deze jongeren			